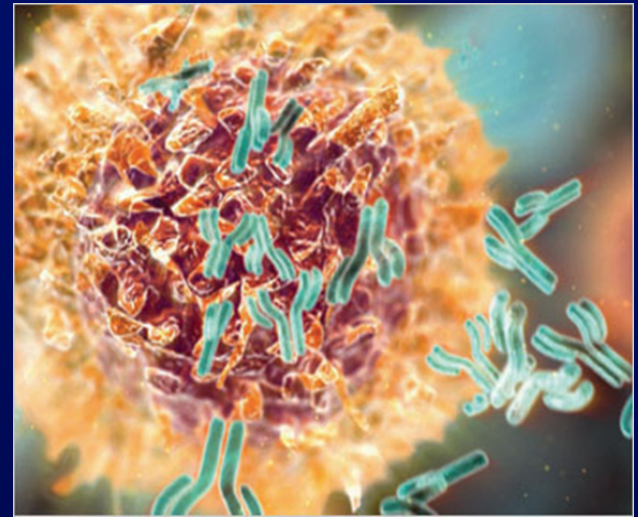
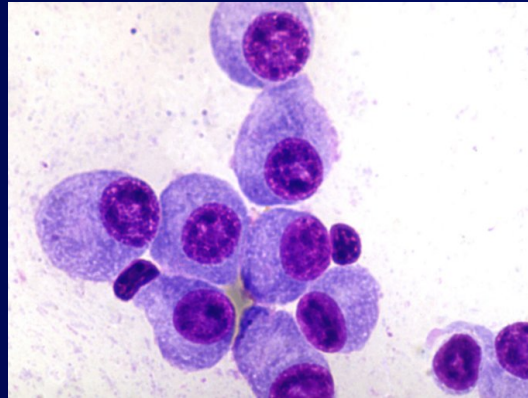
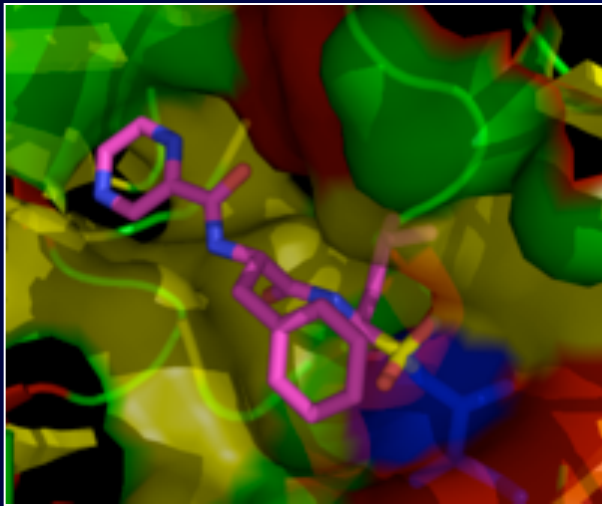
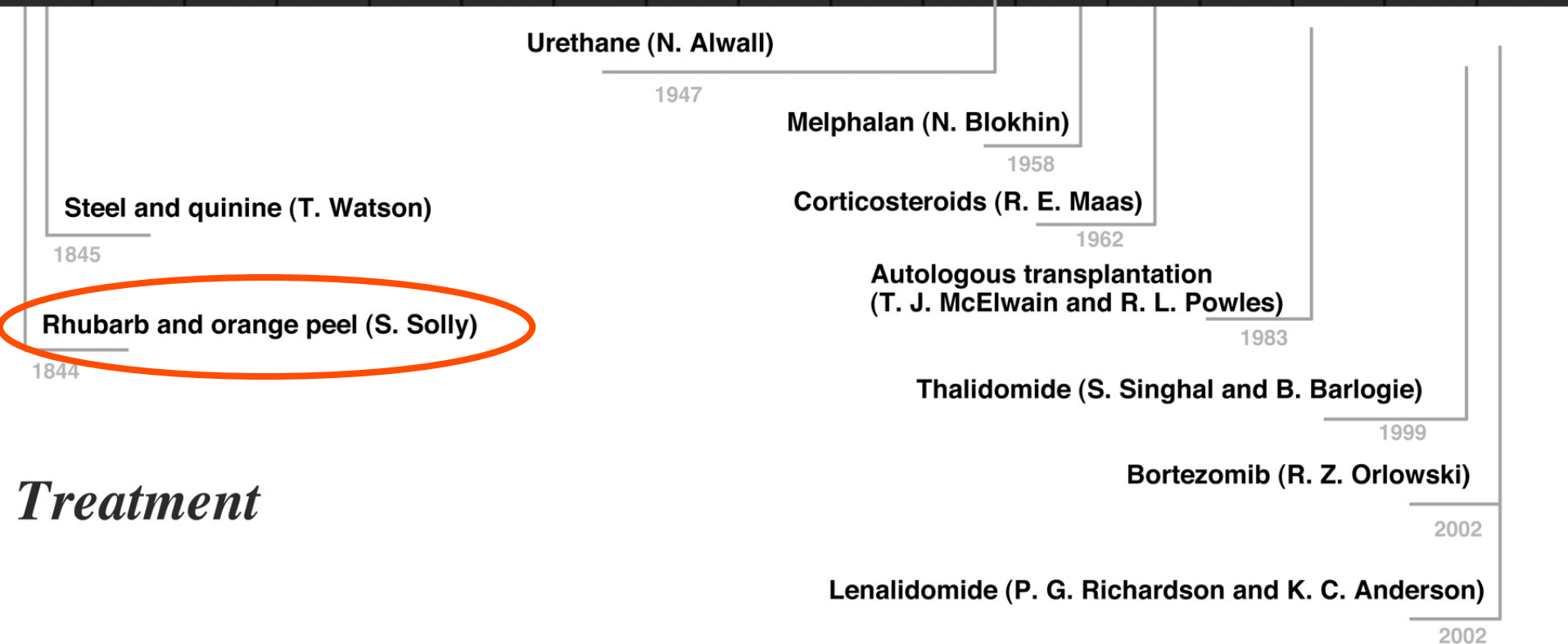
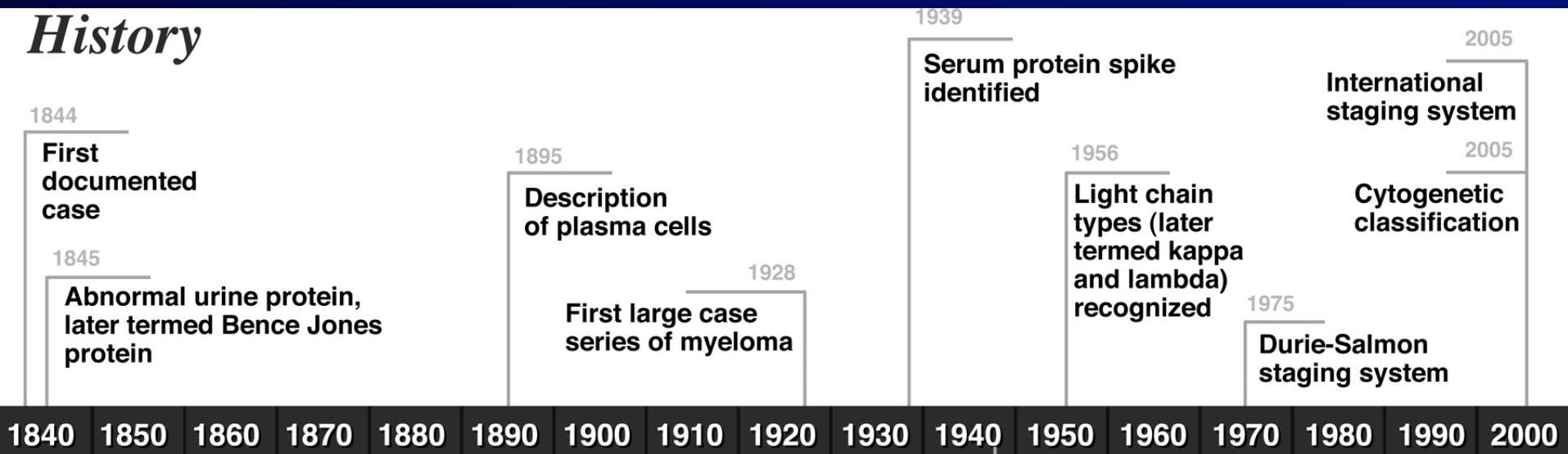

Multipel myeloom: van molecuul tot medicijn

Marie José Kersten
Afdeling Hematologie, AMC

History

Treatment

Multipel myeloom: ziekte van Kahler

Otto Kahler

Sarah Newbury, 1844
Rajkumar & Kyle, Blood
2008

Multipel myeloom

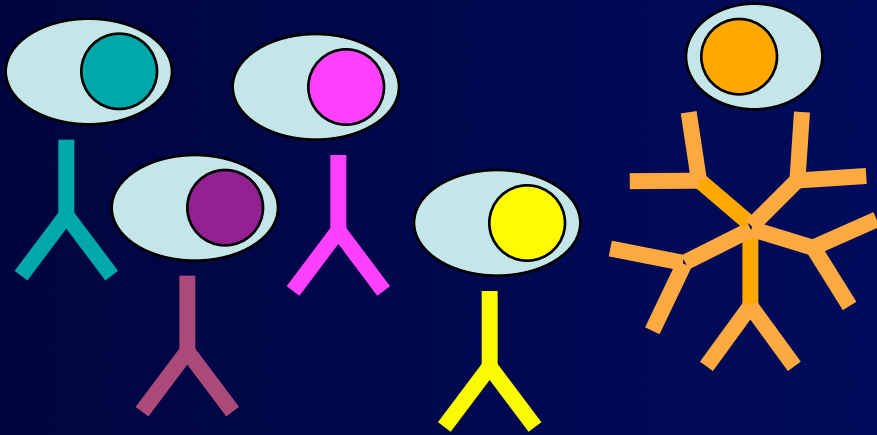
- Inleiding:
 - hoe vaak komt het voor
 - Ziekteverschijnselen
 - Complicaties
- Standaardbehandeling
- Nieuwe ontwikkelingen in de behandeling

Multiple myeloom: hoe vaak komt het voor?

- NL: 700-800 nieuwe gevallen per jaar
- Mediane leeftijd 66 jaar, 45% >70 jaar

Immuunglobulines/M-proteine

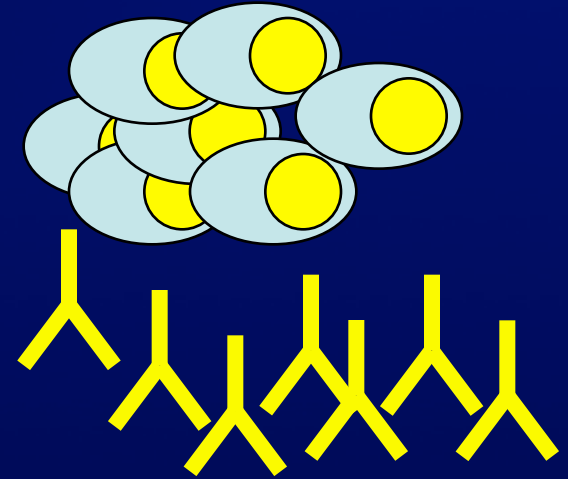
immuunglobulines

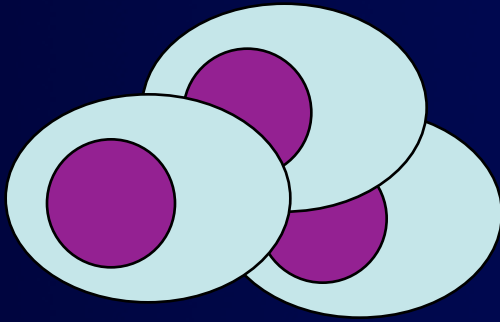
IgA, IgG

IgM,
macroglobuline

M-proteine

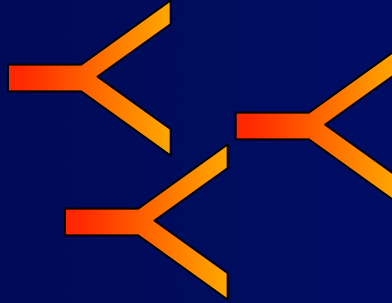

Woekering

BM verdringing

- bloedarmoede
- bloedplaatjes ↓
- afweercellen ↓
- ↓ γ glob. →
- infecties

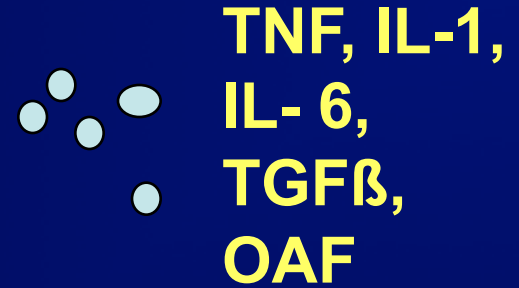

Ig productie

M-proteine

- BSE, eiwit ↑
- Hyperviscositeit
- Nierproblemen
- amyloidose

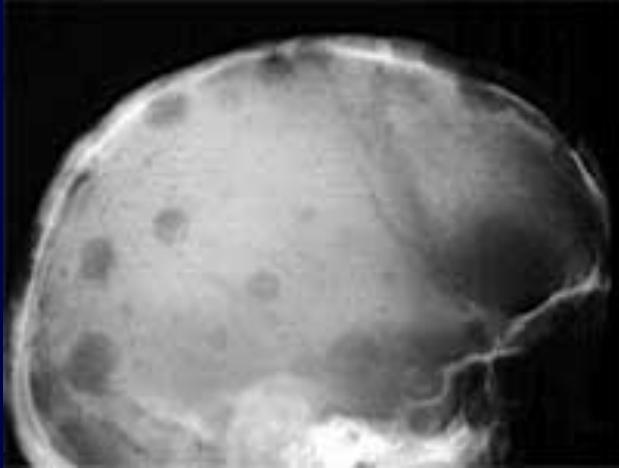
Cytokines

Botziekte

- Bothaarden
- Osteopenie
- Hypercalciemie

Botziekte bij multipel myeloom: bothaarden en osteopenie

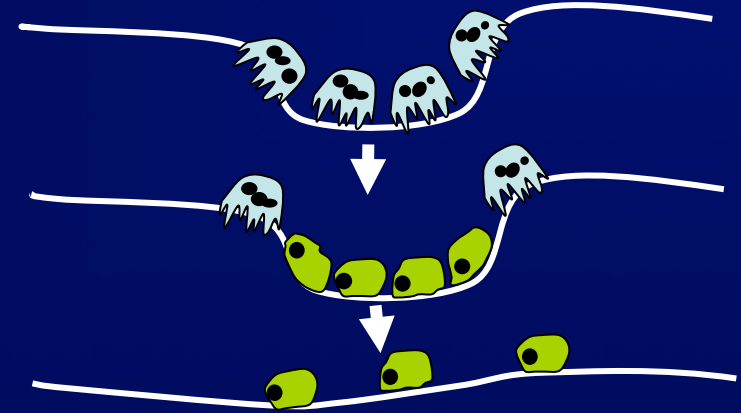
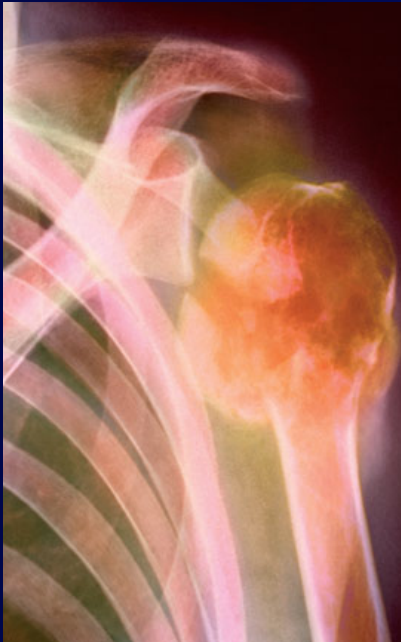

Beeldvorming bij MM

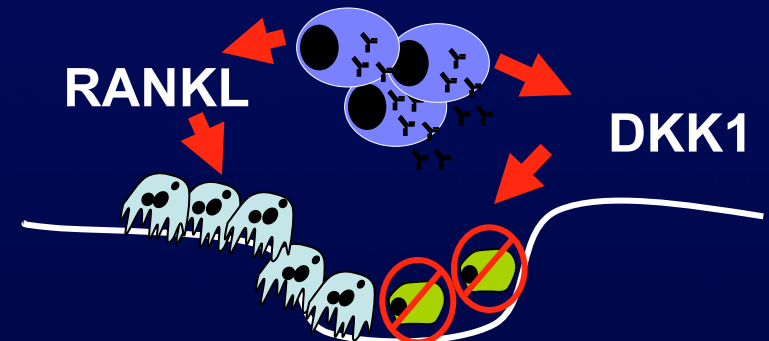
- Standaard = skeletserie (X-foto's)
- Op indicatie MRI
- RoI PET-CT?

Behandeling botziekte bij MM

Normal Coupled Bone Turnover

Myeloma Bone

- Bisfosfonaten
- Evt. radiotherapie
- Orthopedische ingreep
- wervelplastiek
- RANKL-antistof
- DKK1-antistof?

Behandeling MM ≤ 65 jaar

Inductie chemotherapie
3 middelen, bv VCD

stamcelmobilisatie

Hoge dosis melphalan
Autologe
stamceltransplantatie

Onderhouds-
behandeling?

Behandeling MM > 65 jaar

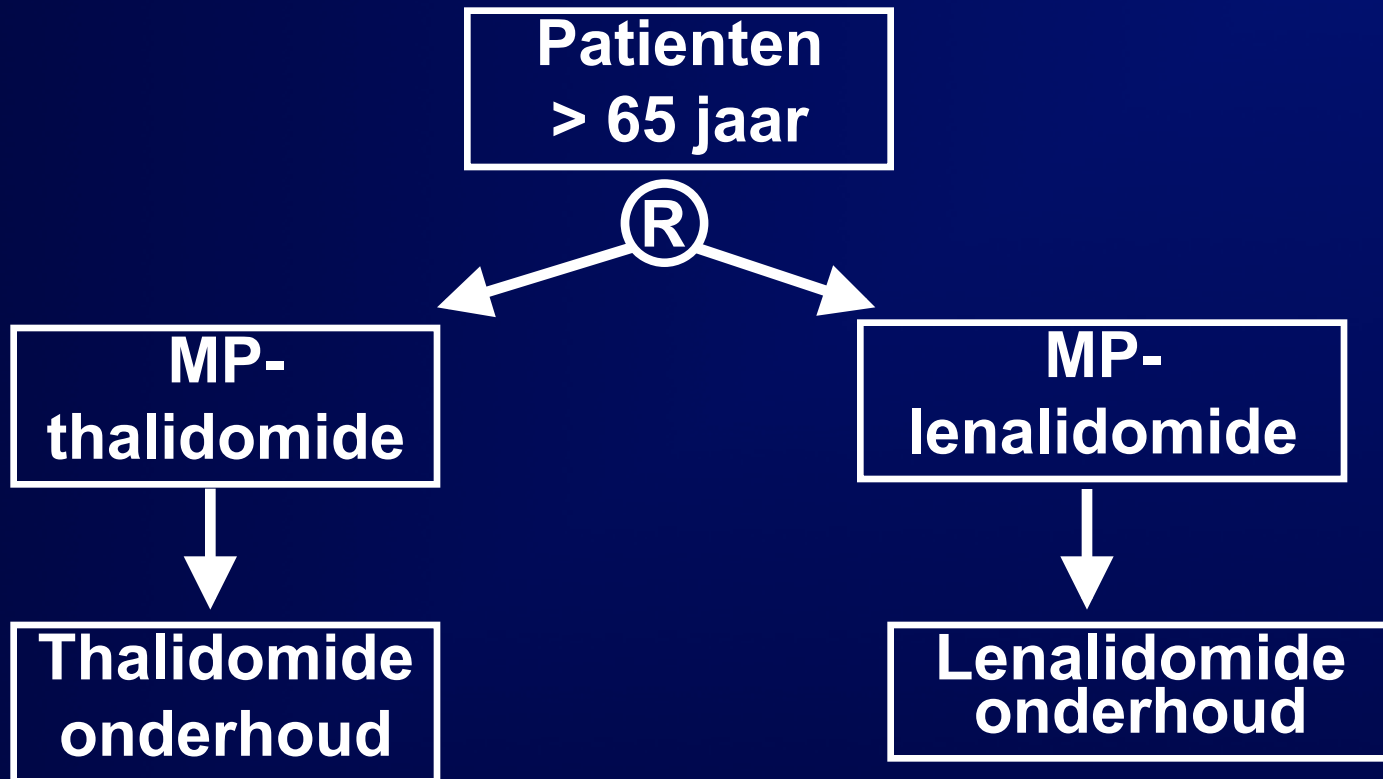

Behandeling MM > 65 jaar

- **Patiënten > 65 jr**
 - melphalan + prednison + thalidomide (MPT) is beter dan MP (o.a. HOVON50 studie)
 - MP + bortezomib (MPV) is beter dan MP
 - Nieuwe studies: MPT versus MP + lenalidomide of MP + bortezomib
 - Andere combinaties nieuwe en oude middelen
- **Onderhoudsbehandeling?** (duur?)
- Meer gerichte behandeling (zowel op effectiviteit als toxiciteit gestuurd)

HOVON87 studie: MP-T vs MP-L

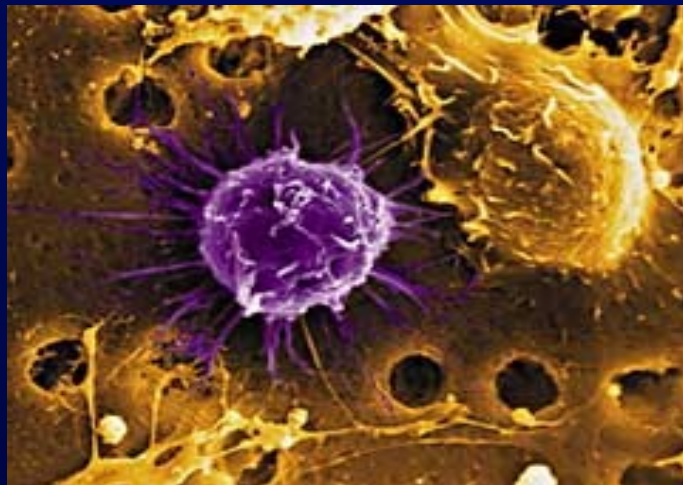
Studiecoördinator: S. Zweegman

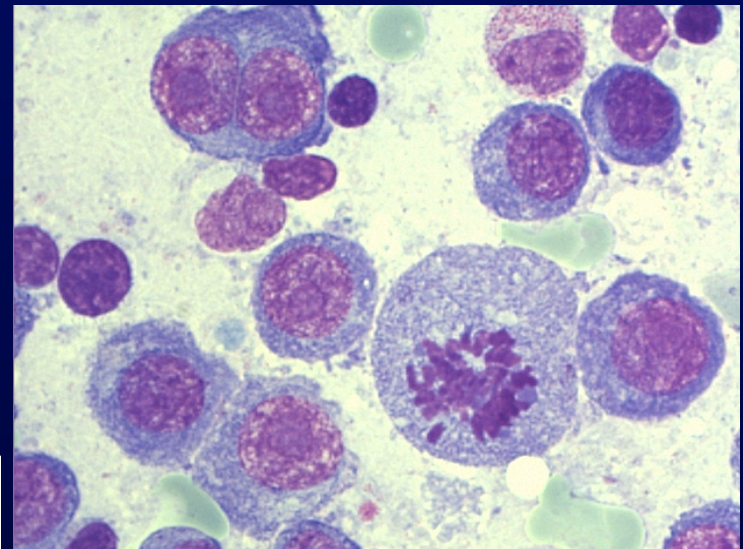
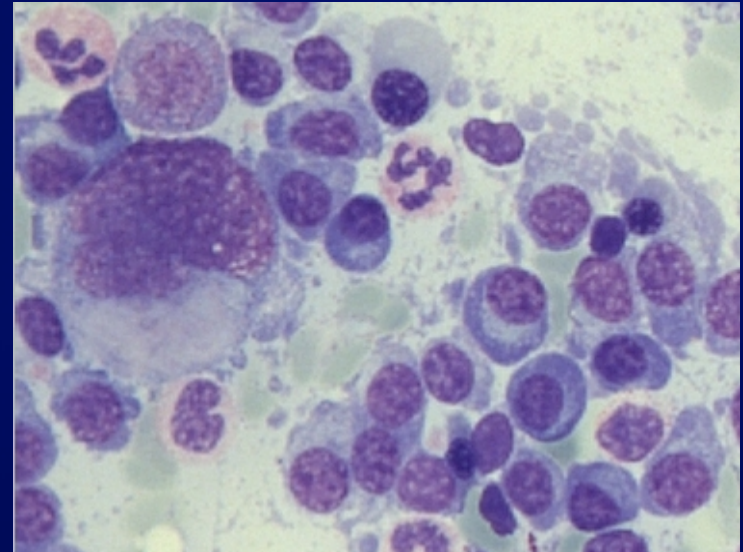
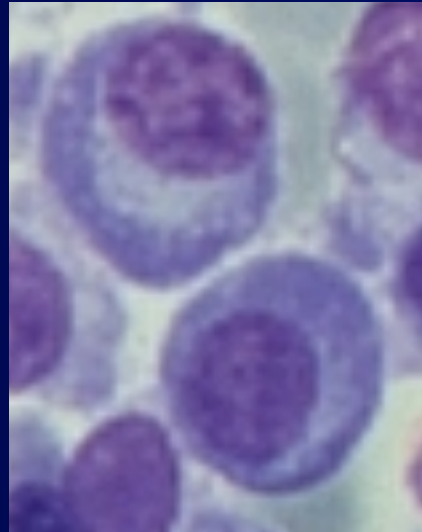
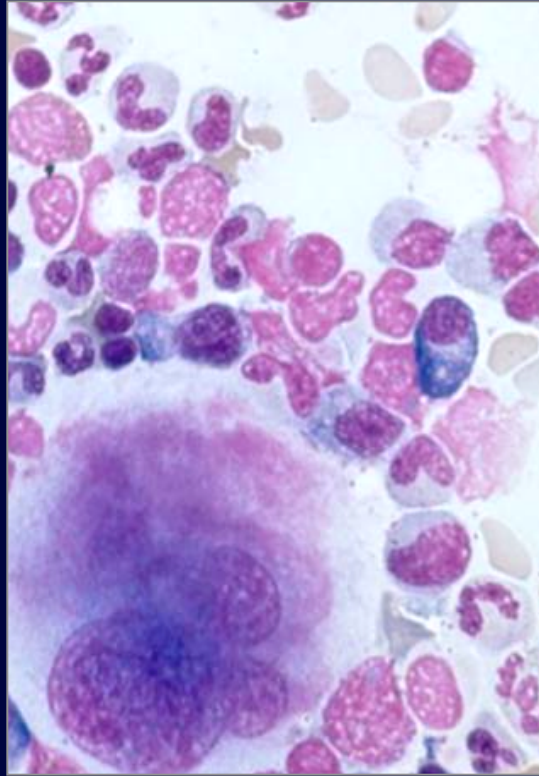
Rol van
PET-CT en
MRI?

Nieuwe behandelingsmogelijkheden: achtergrond

- Beter begrip van wat er in de myeloomcel zelf mis gaat (signalering)
- Interactie van de tumorcel met de omgeving in het beenmerg belangrijk

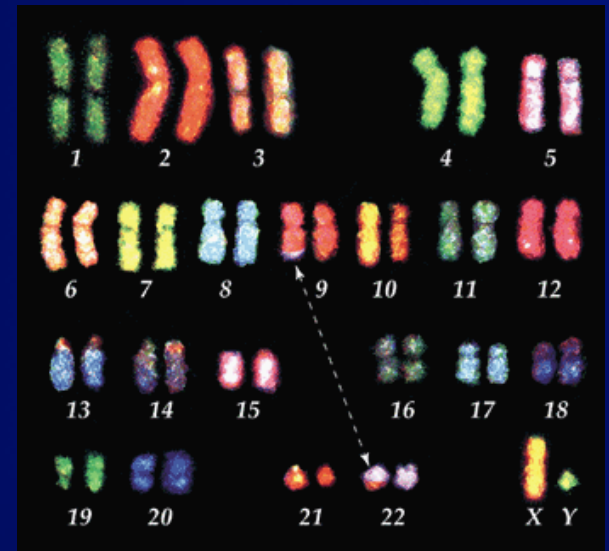
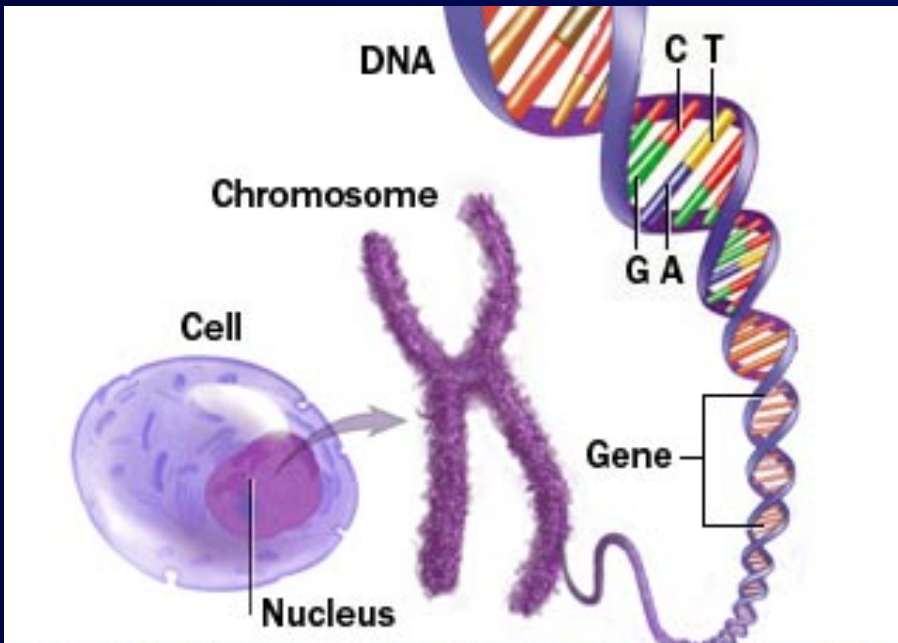

Multiple Myeloma: beenmerg

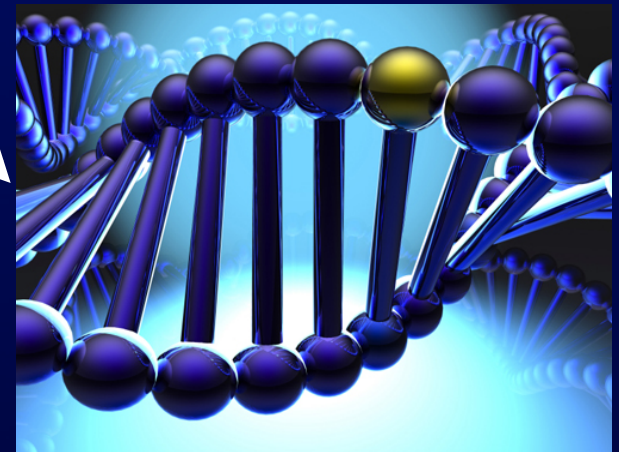

Normaal BM

MM

Cytogenetische afwijking

Moleculaire afwijking

MM: rol van epigenetica

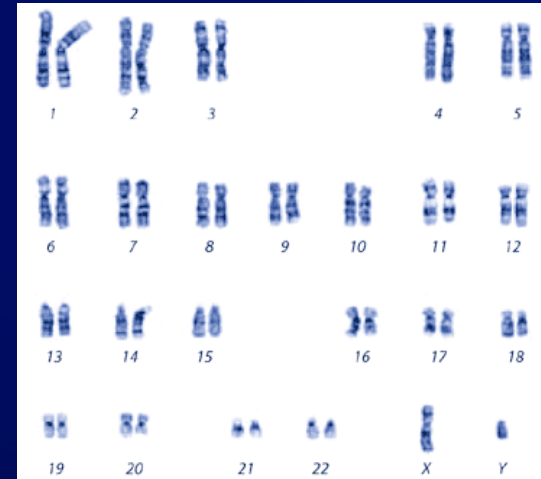
DNA → RNA → eiwit

MM: chromosoomafwijkingen en therapie

Chromosoomafwijkingen: belangrijk voor prognose

- Gunstig: t(11;14),
hyperdiploid
- Ongunstig: o.a. t(4;14),
t(14;16), 17p-, 1q+, 13q-

Ook belangrijk voor
behandeling: nieuwe
middelen: ook werkzaam
*bij veel ongunstige
chromosoomafwijkingen!*

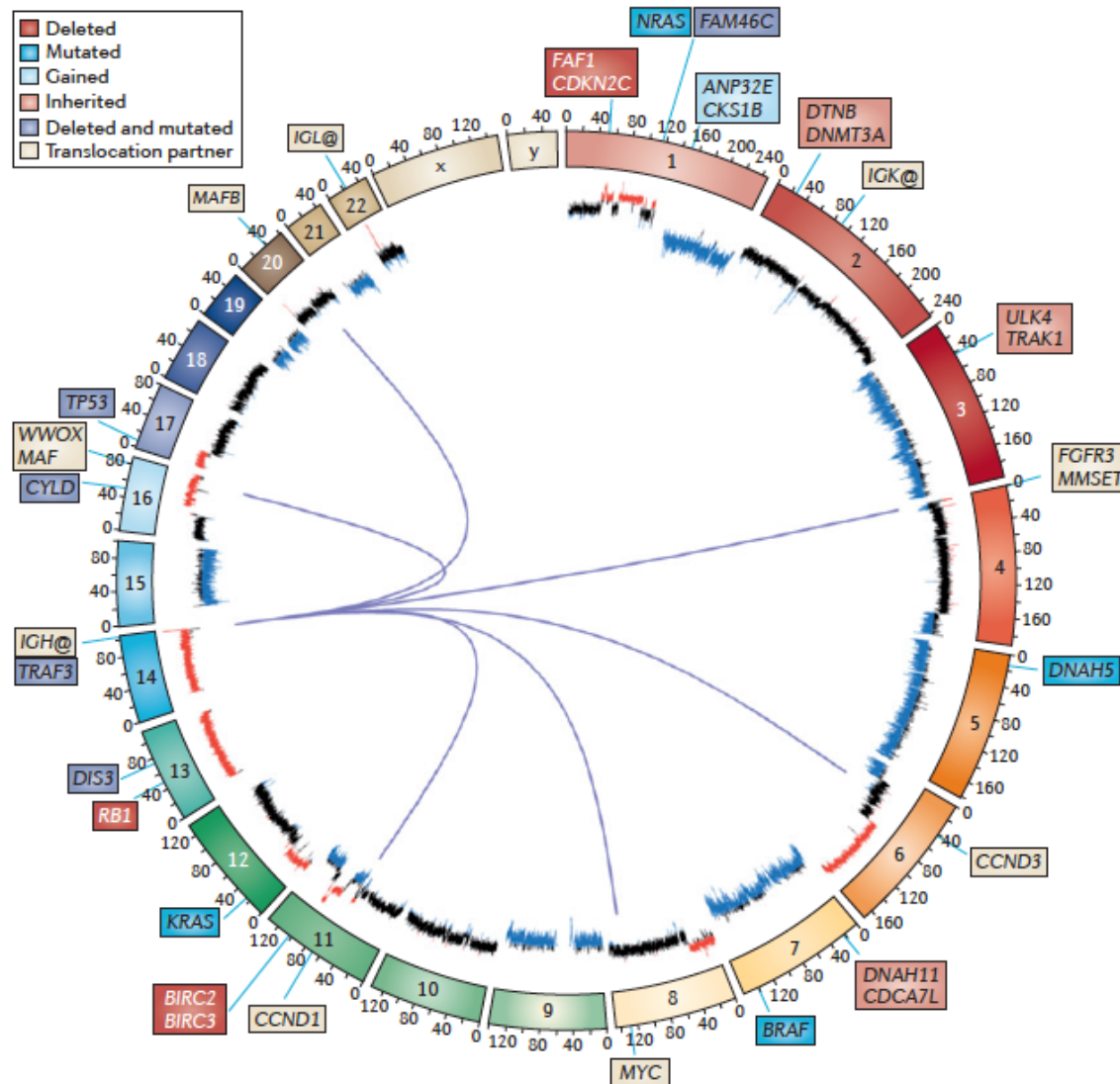

MM: moleculaire diagnostiek

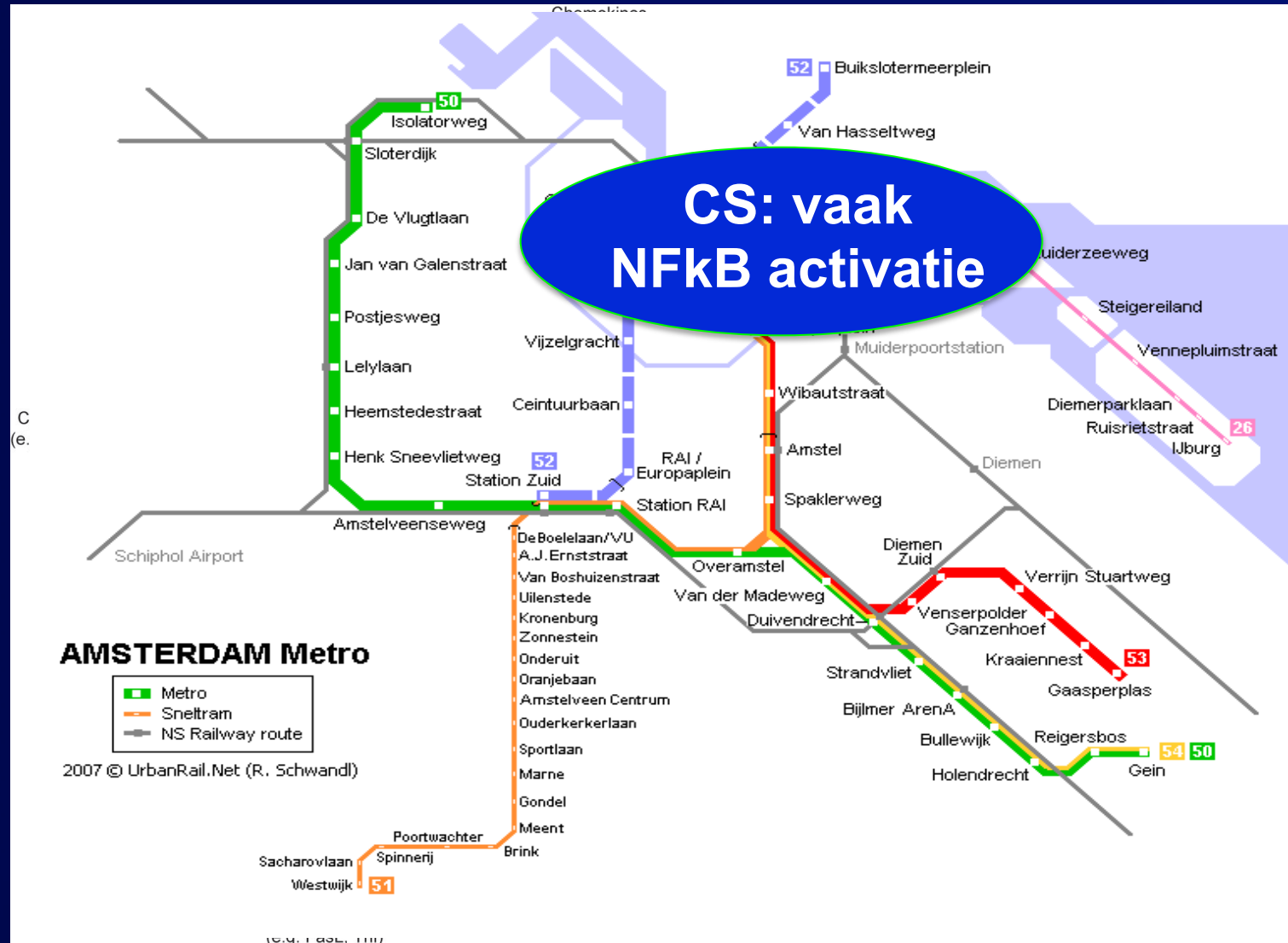
- Aantonen bekende chromosoomafwijkingen
- Opsporen nieuwe risicogroepen/mutaties
- Opsporen nieuwe targets voor therapie

MM: whole genome sequencing

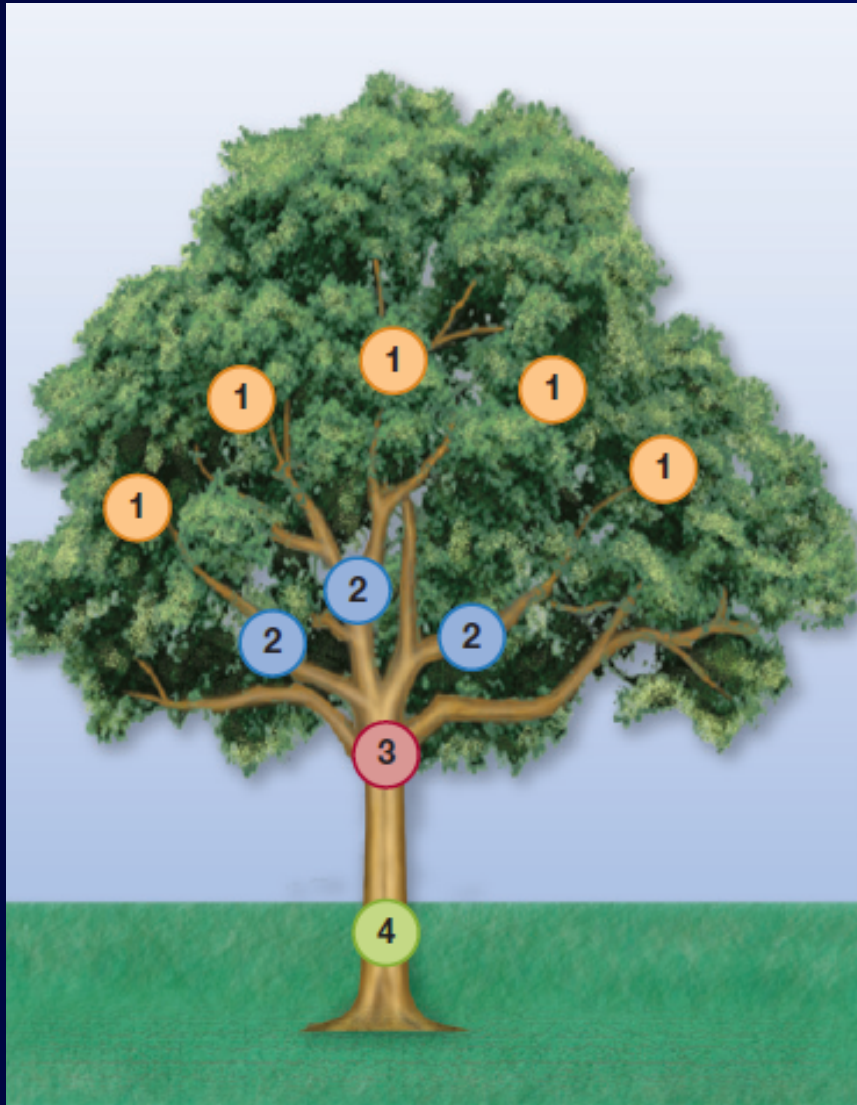

Morgan, Nat
Rev Cancer
2012

MM: Targeted therapy?

Evolutie MM volgens Darwin: “Cut the trunk or cut the branches”?

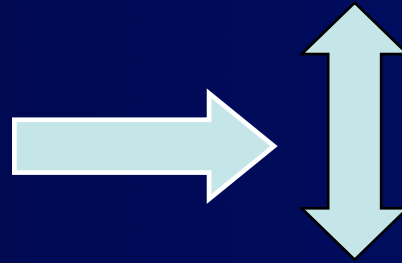

Swanton, CR
2012

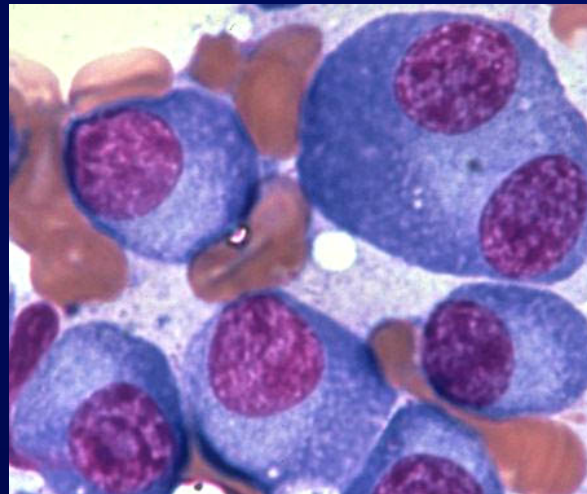
Swanton CR 2012

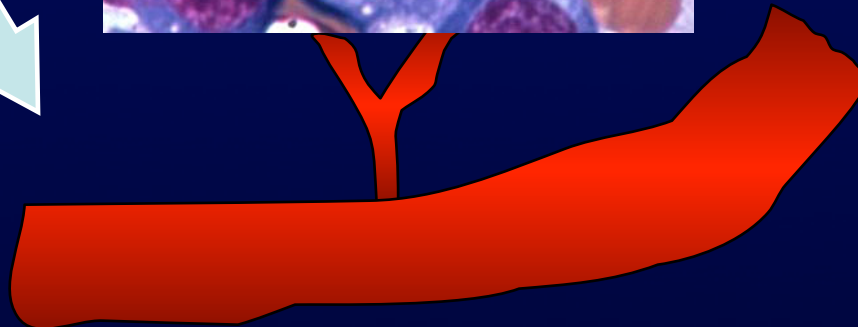
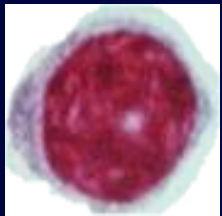
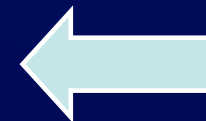
**Bortezomib
Thalidomide
lenalidomide**

**Thalidomide
lenalidomide**

**Chemotherapie
Bortezomib
Steroiden
imids**

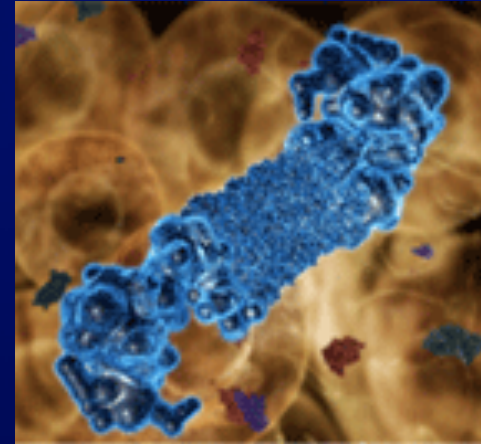
Nieuwe middelen

- **Proteasoomremmers**
 - Proteasoom → eiwitaafbraak
 - Activatie van o.a. NFkB
- **IMiDs: beïnvloeden:**
 - Afweersysteem
 - Cytokines
 - Bloedvatnieuwvorming
 - Eigenschappen tumorcellen
 - Interactie met andere cellen in beenmerg
- Bendamustine (60er jaren!)
- **Antistoffen** (daratumumab, elotuzumab)

Proteasoomremmers

- **Bortezomib/Velcade:**
 - Intraveneus → subcutaan
 - Snel effect
 - Nierinsufficiëntie
 - Ook effect op botziekte?
- **Bijwerkingen:**
 - Beenmerg, bloedplaatjes
 - Neuropathie: dosisaanpassing!!!
 - Diarree
 - Infecties (gordelroos)

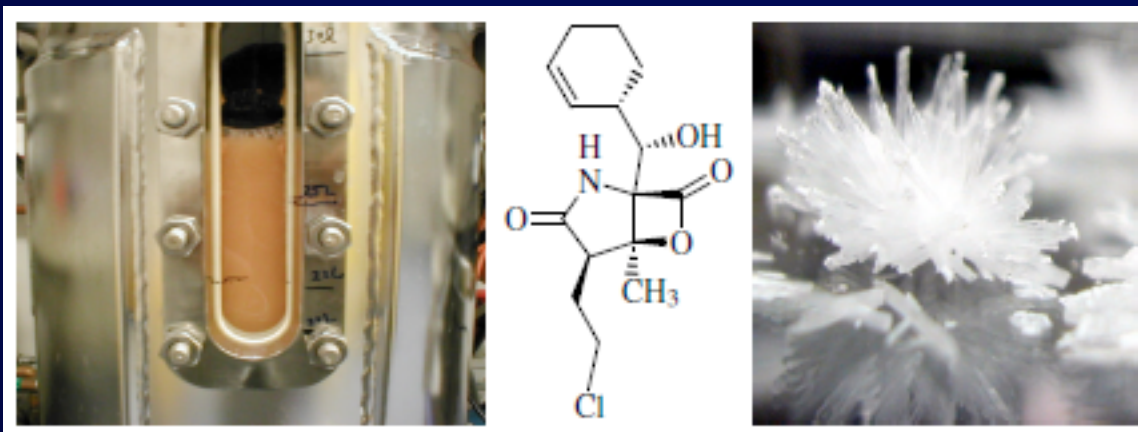
Nieuwe proteasoomremmers

Carfilzomib

- Irreversibele remming proteasoom → effectiever?
- Werkt soms ook als bortezomib-refractair
- Bijna geen neuropathie!

Ixazomib: oraal!

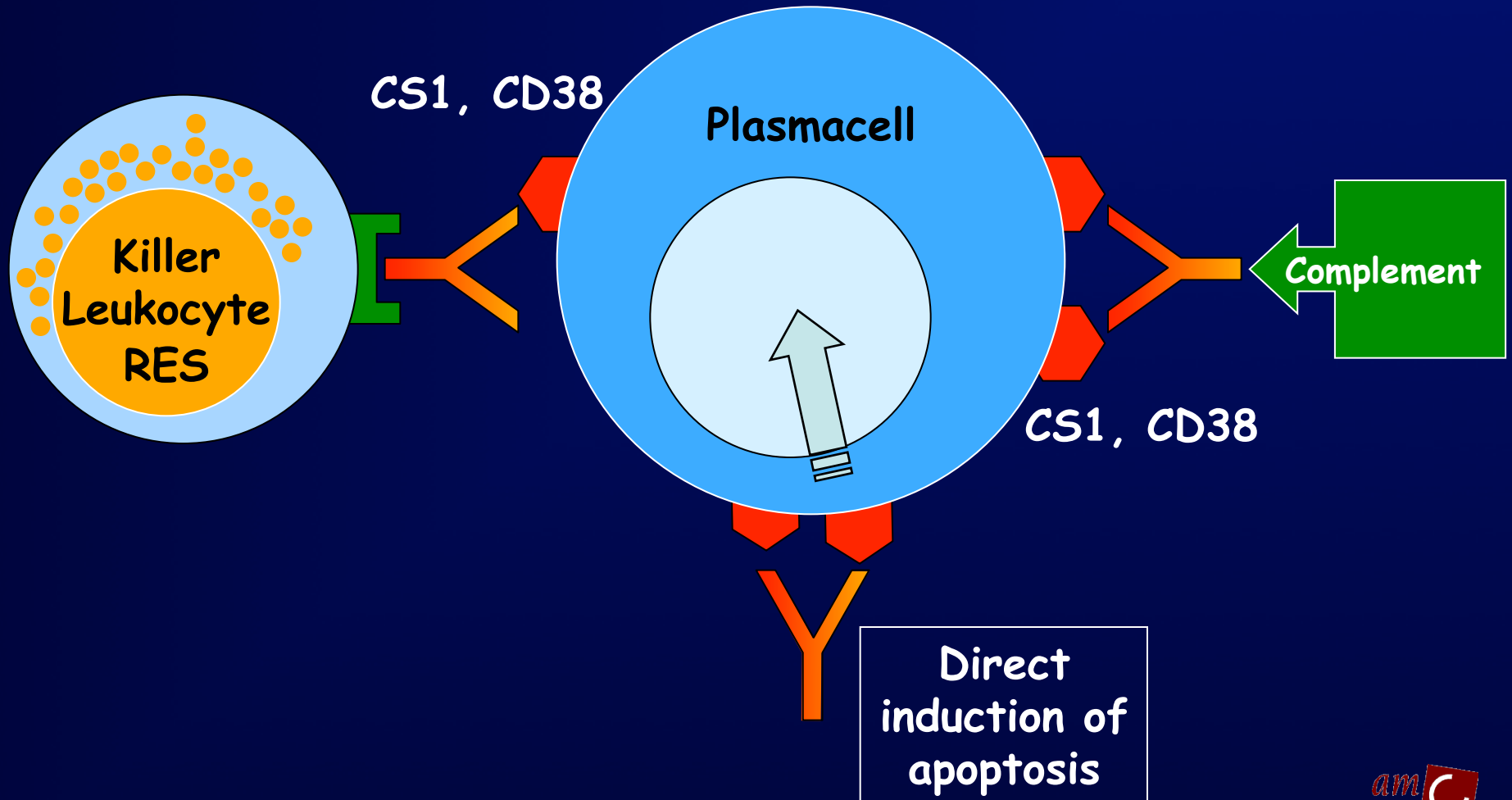
Marizomib: Salinospora

Nieuwe middelen bij MM: imids

- **Thalidomide:**
 - slaapmiddel: → aangeboren afwijkingen
 - Remt vorming nieuwe bloedvaatjes
 - Activeert afweersysteem
 - Bijwerkingen: slaperig, neuropathie, trombose
- **Lenalidomide:**
 - Ontwikkeld als opvolger thalidomide
 - Veel sterker effect op afweersysteem
 - Veel minder bijwerkingen
- **Pomalidomide:**

Immunotherapie: antistoffen

Behandeling MM $\leq$ 65 jaar

Inductie chemotherapie
3 middelen

stamcelmobilisatie

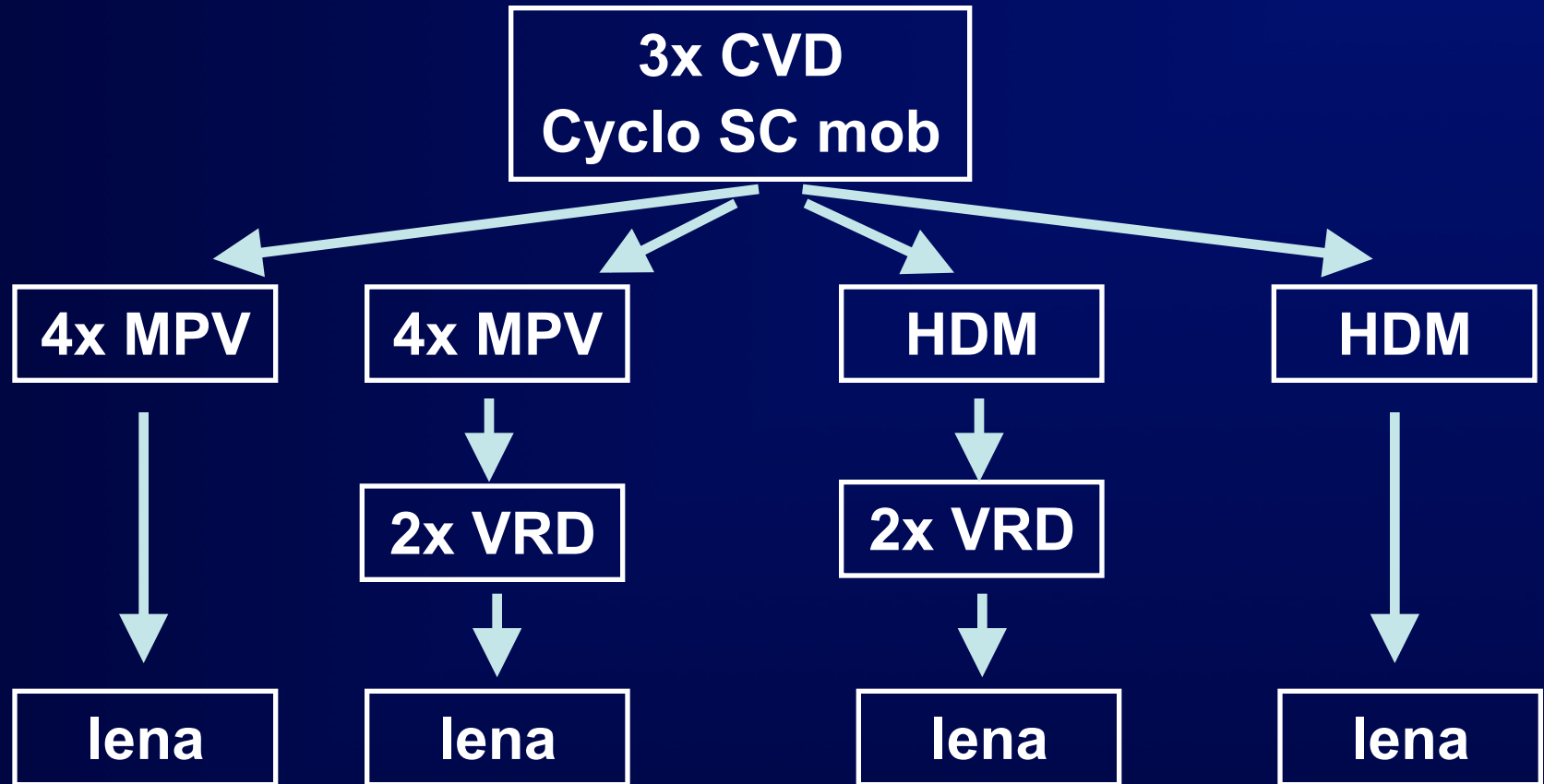
Vraagstelling nieuwe studies:

**Kunnen de nieuwe middelen een
stamceltransplantatie overbodig maken??**

- Tijdens inductie**
- Consolidatie**
- onderhoud**

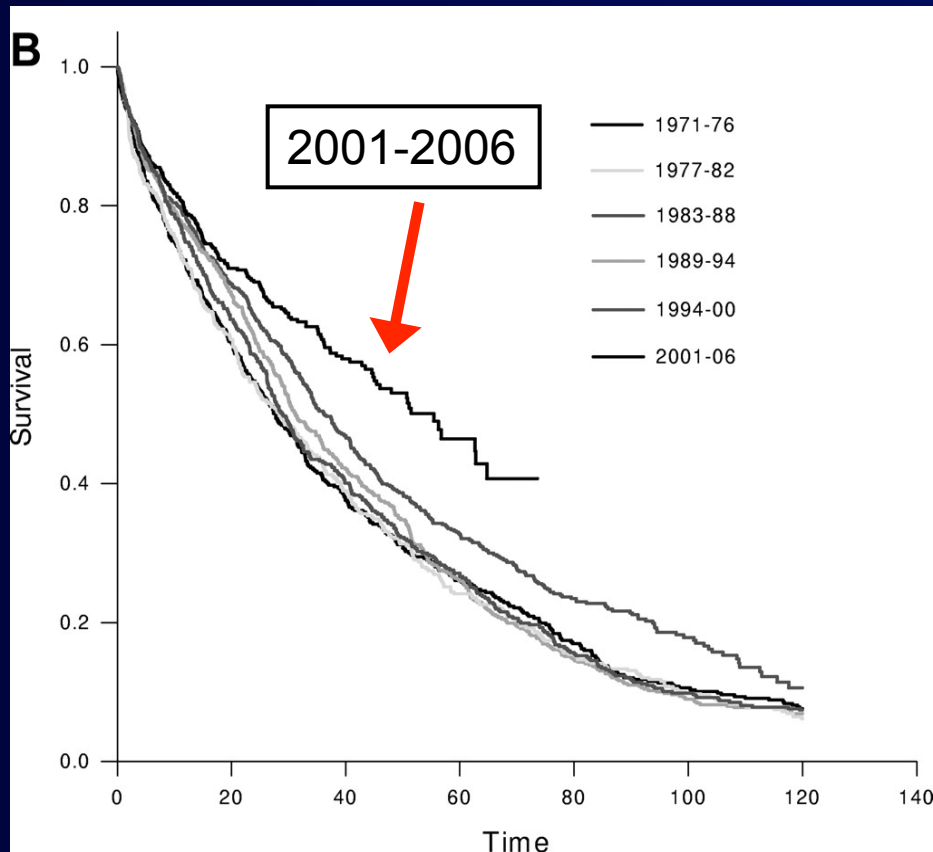
H95: opvolger H65 (EMN studie)

Studiecoördinator: P. Sonneveld

Start 2011

Prognose MM: invloed nieuwe middelen

	Voor 2000	Na 2000
Mediane OS	36	48
Mediane OS <65	39	74
Mediane OS >65	26	33

Uitdagingen voor de toekomst

- **Rol nieuwe middelen**
 - total therapy; wat als je dan de ziekte terug krijgt?
 - Rol transplantatie
- **Effectievere behandelingen**
- **Minder bijwerkingen**
- **Studies enorm belangrijk!!**
 - <65 jaar: 40% in studies
 - >65 jaar: <10%!

Belangrijke organisaties onderzoek MM

- CMWP!
- HOVON myeloomwerkgroep
 - Studies nieuwe middelen
 - richtlijnen
- IMF: International Myeloma Foundation
(www.imf.com)
- EMN: European Myeloma Network